

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

GALIMATÍAS

AY s'ha vist tant lo qu'era en Cánovas com desde qu' es mort.

Dintre del partit conservador representava la unitat y la cohesió; allá ahont anava ell, anava 'l partit sense replicar. Qui 's desviava del camí quedava sol, aislat, perdut. Si algun dia 's compadeixia del fill prò-

dich, tornava á recullirlo, com va ferho ab en Romero Robledo. Si no li tenia llástima, deixava que 's pudris en las fermentacions de una dissidencia impotent, ó sino que ho digui en Paco Silvela.

Lo mateix ex-héroe de Sagunto, en una famosa carta publicada fa poch, ha alsat la punta del vel ó millor dit lo pany de la camisa, al fernes saber qu' estava renyit ab en Cánovas... y que si callava era... per patriotisme.

Ha hagut d' esperar que sigués mort per atacar-lo.

Pero 'l difunt apareix mes fort que 'l viu fins trobant-se reclós en la sepultura, desde 'l moment que 'l general del llorón no s'atreveix á posarse al davant del partit que l' altre acaudillava, segur de que á n' ell ningú l' obehiria, sent aixís que á n' Cánovas l' obehia tothom.

Tots los conservadors confessan per un igual la seva impotencia. Tots ells venen á confirmar plenament l' apreciació per nosaltres formulada tan bon punt tinguerem coneixement del crim de Santa Agueda:—Lo revolver de Angiolillo—diguerem—no sols ha mort á n' en Cánovas, ha mort ademés al partit conservador... y tal vegada á alguna cosa mes alta.

L' actual situació política no dona lloch á duptes de cap classe.

En menos de quinze dias ha quedat desfet y triturat com pols lo prestigi polítich del general Azcárraga, á qui la corona va escullir perque governés, mantenint la cohesió del partit conservador, tan necessaria á la subsistencia de las institucions.

Mitja dotzena de ranxeros, plens de cassusa, han tirat á la marmita del ranxo després de pelarla com una patata, la respectabilitat de un militar, á qui per sas condicions de organisador posavan alguns al mateix nivell de n' Moltke.

Y aixó ha succehit trobantse tancadas las Corts, quan no hi ha medi de ofegar ministres ab los xáfecs de l' eloqüencia demoledora. Aixó ha succehit sens mes qu' escriure's unas quantas cartetas y donarse á l' estampa mitja dotzena de declaracions de altres tants homes públichs mes ó menos ambiciosos, y per tant mal avinguts ab que siga successor de n' Cánovas, qui no posseheix la mes mínima condició per serho.

Lo general Azcárraga ha disgustat á tothom: á n' en Silvela perque no va invitarlo á entrar al ministeri; á n' en Romero Robledo perque va saber que havia fet certes promesas á n' en Silvela; á n' en Martínez Campos perque va prescindir dels seus consells al formar govern, y á tots y á cada un dels ministres que li fan companyia, perque no n' hi ha cap que no 's cregui ab mérits superiors á n' ell per empunyar la batuta.

L' ALIANSA FRANCO-RUSSA

—¡Per la pau... y que duri forsa!

Fins en Morlesin, aquest nou Gil Blas de Santillana que s' havia compromès a auxiliari-lo ab la mateixa constancia ab que havia auxiliat a n' en Cánovas, l' ha amenassat presentantli la dimissió de secretari particular.

La situació, donchs, está convertida en un nou mercat de Calaf, y amenssa acabar com la comedia de Falsset.

L' espasa de Sagunto de D. Arseni y la daga florentina de n' Silvela han fet ali, y contra aquestas dos eynas que no tallan ni punxan, ha sortit a lluir al sol la navaja flamenca del ex-pollo de Antequera.

El Nacional, periódich romerista, s' está barallant ab La Epoca, periódich conservador, y mentres van a tomballons, lo general Azcárraga, fent un esforç de flaqueza, se constituheix en pontífice y excomunica a EL Nacional. Pero en Romero Robledo pega manotada y tira en l' ayre la tiara que l' general s' havia calat per fer de Papa.

Y en mitj de la brega, n' Cos-Gayón, qu' en temps de n' Cánovas no feya altra cosa que llepar la ma al seu amo, está avuy frenètic y nerviós, y no para de lladrar y d' ensenyar las dents, com si estés possehit de l' hidrofobia.

Vaja, senyors, sigan franchs y confessin de una vegada que may havia atravesat Espanya un perído tan grotesch. Vostés parlan sempre de las dissensions del any 73; pero ¿qué son aquellas comparadas ab las vstras?

Lo que aquí falta—y sort tenen de aixó—es un impuls vigorós de la opinió pública, y una bona escombra que neteji sense contemplacions.

Tant mes, quant mentres los monárquichs se barallan, va agravantse la situació de Cuba y Filipinas, y la nació va empobrintse y escolantse, de manera que continuar algun temps mes per aquest camí, equival a enfonsarse per sempre mes en l' abisme de la ruína.

Si hi ha qui s' refiava de que 'ls dos partits turnants serian dos salva-vidas indiscutibles, y veu avuy esquerdades aquestas dos carabassas y todas dos fent ayguas, millor será que renuncihi bonament a banyarse en un mar tan agitat y procelós.

La temporada s' acaba.
Y la veritat siga dita: encare ha durat massa.

P. K.

ER mes que 'ls carlins ho neguin, ha resultat ser cert que l' Elvireta se troba avuy a Washington dedicada a la confecció de sombreros de senyora, en tant que l' seu currutaco Folchi treballa en lo decorat de habitacions.

Quan van fugir, portaven los diners y las joyas dintre de un sach de má, que al fer nit a un hotel de Nova-York, els signé robat, sense haver pogut descobrir al lladre. Aixó 'ls obligá a posarse a treballar per viure, lo qual, de totas maneres resulta més honrós que no pas campárselas empenyant Toisóns, y organisant guerras-civils.

Lo poble rus ha dispensat una recepció calurosa al president de la República francesa. L' aliansa entre las dos nacións es ja un fet inqüestionable.

Nosaltres sentim que las necessitats internacionals impos'n avuy la inteligencia entre una República y un Imperi autocràtic. Millor sería que aquesta pogués establirse entre tots los pobles de rassa llatina, constituïts republicament.

En aquesta forma tindrian assegurada la seva independència, y serian tots junts lo baluart indestructible de la llibertat del mon.

Hem rebut una carta firmada per unas noranta personas que s' troban a la Presó y al Castell de Montjuich, demanantnos que transmetém a las autoritats lo seu desitj de que, com mes aviat millor, se posi fi a la seva situació insostenible.

Detinguts mesos há, encausats després y absolts pel tribunal que va jutjarlos, els firmants de la carta no demanan altra cosa que una resolució que acabi ab la incertitud en que avuy viuen.

Quinze mil homes serán envia's a Cuba próximament, en substitució dels quinze mil que de allí han tornat per estar malalts.

La Voz Cantabra al donar la noticia, calificant de atentat lo próxim envió de aquests, infelissos, diu ab sobra de rahó:

«Quinze mil malalts han tornat y fa falta que 'ls microbis de la febre groga, trobin carn fresca.

»Si no es per omplir hospitals, no sabem perque van a Cuba aquests reforços.»

El Nacional, periódich de n' Romero, encarantse ab en Martínez Campos:

«Así tenga entorchados hasta el hombro y sea un Carlo Magno, le combatiremos.»

Diu després qu' en la carta que va publicar La Correspondencia firmada pel general, hi havia alguns párrafos ategits per en Fabié, apelant per demostrar aquesta afirmació a la caballeritat del Sr. Castro.

«No apelamos—afegeix— a la del Sr. Fabié, por carecer de ella.»

Tal es la tessitura que ha alcansat la brega conservadora. Si 'ls que 'ls tenen aprop, no s' tornan sorts, ja poden alabarse de tenir las orellas a proba de cananadas.

Fentse cárrech de la situació, deya aquest dia l' corresponsal del Brusel:

«De continuar mucho tiempo así, los partidos se habrán destruido é inutilizándose en absoluto para gobernar; y ¡Dios sabe lo que ocurrirá si esto llega a suceder!»

¡Qué vol que succeheixi!... Re...
Re y lo demás: Re-pública.

El Heraldo de Madrid, emiteix lo següent judici de D. Emilio:

«Con todo esto, el Sr. Castelar pierde el poco prestigio que le quedaba por su pasado, en términos que no se puede hablar de él sino para compadecerle.»

Te molta rahó El Heraldo. Tothom té de compadirlo menos los mestres d' estudi: aquests deuben envejjarlo al veure que cada dia menja a la taula de un ministre ó altre.

Hi ha un bisbe de Solsona que pren una part molt activa en l' agitació carlista.

Ab recordar que la diócesis de Solsona va ser creada fa poch temps sense cap necessitat, perque a Espanya lo que sobra son bisbes, se treurá en clar que 'ls governs de la restauració fan tot lo imaginable pera sembrar llevors carlistas.

Y es precis no perdre de vista que de aquestas complicacions tan estúpidas, neixen aquellas guerras-civils tan horrosas.

Al tornar dimars a París el president de la República francesa, que en la seva excursió a Russia ha rebut entusiasta acullida, moments avants de passar la comitiva presidencial per davant de la Magdalena estallá un petardo, qu' encare que estrepitos, no produhi gran alarma.

El petardo, que afortunadament no va fer mal a ningú, sembla de la mateixa procedencia que 'ls que en aquests últims mesos han explotat en diversos llocs de París.

La circumstancia d' haver sigut molestat Mr. Faure ab bombas ó lo que siguin, tant al anar com al venir de Russia, ha arribat a fer neixer la sospita de si aquests fets brutals poden ser deguts a alguna influencia extranjera que veji ab mals ulls l' aproximació de russos y francesos.

¡Qui sab!... ¡Té tan malas entranyas la política, sobre tot la política internacional.

CARTA DE FORA.—Mayals.—Per reverendo práctic y aixirit, el d' aquest poble. Se li presentan dos joves per casarse y resultant que son parents, els demana 80 pessetas per la dispensa. Al cap d' uns quants dias, pensant que 'ls ho feya massa barato, els participa que n' vol 125. Els interessats protestan, y l' capellá posa la cosa a 30 pessetas; s' hi negan els nuvis, y nova rebaixa; que n' donguin 15, y está tot arreglat. Per abreviar: regatejant, regatejant, com si s' tractés de patatas, acabá per conformarse ab 6 pessetas... Lo qual no pot negarse qu' es un casament barato y al alcans de totas las fortunas. — ¡Veritat que quan Jesucrist tragué als mercaders del temple, encare sen' hi va descuydar algun?

PROTECCIÓ A LA GANDULERÍA

Ja s' ha fet nova cullida de sanch, que no es aquesta a Espanya com la del ví, la del blat y la del oli, que tot sovint se perd. La de sanch no falta may. Lo govern la realisa y lo mateix govern la distribueix. Las mares pobres ja s' cuidan de parir per ell ab 19 anys de antelació; en quant a las qu' están acomodadas abonant 300 duros podrán conservar lo fruyt de sas entranyas.

Enguany la collita ha sigut espléndida, elevantse l' total a 100,000 homes tois de un cop. De moment se n' destinan 2,000 a Puerto Rico, 8,000 a Filipinas, 20,000 a Cuba y 'ls restants 70,000 se quedau a la Península en expectativa de que també 'ls embarquin.

Per recreo, sens dupte, dels que han de deixar familia y treball, al anar a carregá ab el chopo, s' ha publicat una real ordre eximint del servey militar als professors y novicis de una nova ordre religiosa, la de Descalços de la Mercé, bastant per obtenir aquest benefici que ho sollicités Fray Pere, Cap-padre de la Comunitat, y que l' rector de Toro expedis un certíficat

declarant que aquests Descalços se dedican ab preferència a la ensenyansa. Ab aixó sols n' hi ha prou a Espanya per eximirse de las duras obligaciones del servey militar, qu' está revertant a un número tan innmens de familias pobres.

Las comunitats fins avuy eximidás s' elevan a dinou y son las següents:

- 1. Canonges de Sant Agustí.—2. Congregació de la Passió de Cristo.—3. Congregació dels fills del Cor de Maria.—4. Religiosos de la Congregació de Maria.—5. Religiosos de Sant Alfonso de Ligori.—6. Agustins calçats.—7. Agustins descalços.—8. Dominicos.—9. Franciscans.—10. Companyia de Jesús.—11. Religiosos de la Companyia de Jesús.—12. Carmelitas descalços.—13. Trinitaris de Alcázar de Sant Joan.—14. Religiosos de Sant Vicens de Paul.—15. Colegis de Sant Francisco.—16. Germáns de las Escolas Cristianas.—17. Seminaristas de Cuba.—18. Congregació dels Sagrats Cors de Jesús y Maria.—19. Descalços de la Mercé.

Totas aquestas comunitats, la major part d' ellas no compresas en lo Concordat y per lo tant ilegals, disfrutan de l' exenció militar mes amplia. Cada una d' ellas es un refugi de prófugos; de prófugos legals, desde l' moment que l' govern las ha favorecidas ab aquest benefici. Qui vulgui escapulirse de vestir las calças vermellas ó l' uniforme de rayadillo, ja ho sab: no te mes que trucar a las portas de qualsevol de aquests convents, y si logra que l' admetin com a novici, en lloch del ranxo del quartel podrá menjar tranquilament la sopa-boba.

Per acabar de fer odiabls aquestas ordres religiosas que com l' agrám están invadint la nació, no faltava mes que afavorirlas ab tan inicuo privilegi. Y l' mateix govern que las eximeix tenint en consideració que s' dedican a l' ensenyansa, no s' recorda de otorgar igual benefici als pobres mestres d' estudi, que també s' hi dedican, y aixó que aquests la major part del temps no cobran, ab tot y tenir al seu cárrech las duras obligaciones que imposa la vida de familia, que 'ls frares no coneixen.

No te res d' extrany que la nació espanyola vaja de mal en pitjor a causa de l' absurda protecció dispensada a tot estrop a la gent que s' vesteix pel cap.

Els monopolisan casi tota l' ensenyansa: ells absorbeixen una bona part de la riquesa pública: ells aspiran sols a viure una vida regalada al amparo del comunisme religiós y a favor del celibat que 'ls eximeix de las cargas inherents al matrimoni, y perque pugan realisar lo ab major comoditat, ni pagan tributs de cap mena, ni tenen que concorre al servey militar.

En cambi la gent honrada que treballa, produheix y procrea, experimenta tots los gravámens, fins los mes insoportables.

Si aixó no es protegir la ganduleria a expensas de la laboriositat, que baixi Déu del Cel y ho diga.

Pero lo mes bonich es que de aquesta casta de frares de tots colors que no son bons per quintos, lo dia que l' rey de las húngaras, dongui l' crit de: —Arriba!... el que menos será bó per trabacayre.

P. DEL O.

¿QUÉ SE SAB?

De la campanya de Cuba ¿qué se n' conta? ¿com estém?

¿Ha de durar molt la guerra?

¿L' acabém? ¿No l' acabém?

Els admiradors de n' Weyler juran que tot va endevant;

els que li han posat la proa duhen que ja avisarán.

Dels uns y 'ls altres, ¿a quins dem fé?

Bosquin... indaguin...

¿Aixó dels próxims envios ¿ten m' teix será vritat?

¿Ha d' anarhi l' nou exercit de que tant s' ha murmurat?

¿Serán vinticinch mil homes?

¿Serán no més quinze mil?

¿Hi anirán aquest Setembre?

¿Hi marxarán pel Abril?

¿A quins pronóstichs hem de dar fe?

No cal que s' cansiu...

¿no se sab re!

Y d' alló de Filipinas, ¿qué se n' diu de cert? ¿qué hi há?

¿Ja s' ha desat el Te-Deum que s' havia de cantá?

¿Ho arregla l' general Primo ab las forsas que té allí?

¿Necessitará reforços, com ara s' comensa a di?

Que naps... que rabes...

¿A qui dem fe?

Lo qu' es per ara ¿no se sab re!

En Woodford ja es aquí a Espanya, pero, bueno, parlem clar:

¿du las dents tan esmoladas com algú vol suposar?

¿Son efectivament grossas las sévys reclamaciones?

¿Ocasionarán conflictos?

¿Portarán complicaciones?

—Sí... No... —Es molt fácil...

¿A qui dem fe?

Tot sop enigmas ¿no se sab re!

Si aném a la part política,
¿qué fan els conservadors?
¿Se quedan al candelero
ó tocan aviat el dos?

La situació azcarraguina
¿ha de ser provisional
ó durá molt temps las riendas
del carro ministerial?

¿A qui escoltarnos?
¿A qui dem fé?
Lo que 'ls hi deya...
ino se sab re!

—En Romero es qui s' imposa...
—En Silvela es molt més fort...
—En Sagasta es tal vegada
qui primé arribará a port...
—Més segü es que don Arseni
dongui al fi un cop magistral...
—Potsé 'l dongui en Polayieja...
—O en Gamazo... —O en Pidal.

Trihin, remenin...
¿A qui dem fé?
No hi donguin voltas...
ino se sab re!

El problema de la guerra,
els assumptos interiors...
tot s' arregla, tot se pinta
de mil diferents colors.
Aqui 'ns ho presentan negre,
allá 'ns ho presentan blau...
segons els uns, tot s' aguanta;
segons els altres, tot cau.

¿Ahont girarnos?
¿Aqui dar fé?
Torném a dirho...
ino se sab re!

En mitj de aquest mar de duptes,
els governants de Madrid
no paran d' escorcollarnos
cada dia ab més dalit.

Paga pel impost de guerra,
paga pel últim augment,
y paga per pendre l' ayre,
y paga continuament...

Crech qu' es inútil
guardarho al pap.
¡Aixó, caramba,
sí que se sab!

C. Gumá.

XERRAMENTA

UÉ no fan declaracions vostés?

Vaja, animinse y enrahonin, que avuy
el que no declara algo no es persona
com cal ni mereix que se li miri la
cara.

Prenguin exemple dels polítichs de
primera, segona, tercera, y quarta fila,
y sabrán lo que convé.

¡Quina manera de discurssejar sense
to ni so, donant parers y publicant opi-
nións!...

Espanya 'm fa l' efecte d' aquellas

mares que tenen una criatura malalta.
La casa se li ompla de gent; conegudas, amigas, vehinas,
que volen veure la criatura.

Tothom li dona l' seu consell.

—Jo li posaría unas mostassas.

—Jo li faría unas fregas ab ayguardent canforat.

—Tapi bé a la criatura y donguili tila.

—No la tapi massa y fásilli pendre una mica de vi calent.

—Potser si la fes mirar pel *saludador*...

—Aqui al cantó hi ha una dona que té un *livis* que diu que
per aquestes cosas es posar oli en un llum.

—Mes aviat aniria a buscar al betas-y-fils de la plasseta.

¡Aquest si que hi entén en qüestió de criaturas!

—¡Oh ca! Créguim, vaji a buscar l' barber...

—Vaji a buscar l' herbolari...

Ningu li diu: —¡Vaji a buscá l' metje!

Y la criatura va empitjorantse, empitjorantse, y la pobre
mare rebent concells y sentint parers y opinións de las donas
del barri.

Aixis se troba avuy Espanya.

Tots los polítichs tenen una recepta, capás de curarla en un
tancar y obrir d' ulls.

—Fassi aixó, senyora.

—Fassi alló.

—Probi aquesta medicina.

—Probi aquesta altra.

—Tiri per aquí.

—Tiri per allá...

Y no hi ha una sola ven que li digui:

—Escombri tota aquesta colla de vividors que se la menjan
viva, fassi foch non y 's posará bona en un parell de mesos.—

En Romero ben clar ho ha dit:

—Espanya no anirá bé si no envia en Silvela a passeig y 'm
dona a mi la clau del rebost.

Lo qual está en oberta contradicció ab la recepta que ha
escrit el doctor Silvela:

—Pera curar radicalment a Espanya s' ha d' enviar en Ro-
mero al botavant y donarme la clau del rebost a mi.—

En las *medicinas* de 'n Sagasta sempre hi entra en gran es-
cala la goma elástica. Aixis poden estirarse y arronsarse ab
més facilitat.

Un dia 'ns diu:

—La situació está si can no can. El general Azcárraga no
pot sostenir el pes del govern. Disposémnos a fernos càrrech
d' aixó, de l' un moment a l' altre.—

Pero vé l' endemá y modifica 'l diagnósch:

—L' Azcárraga soporta l' pes del govern ab bastant salero.
La situació dista molt de ser tan desesperada com algúns vo-
len fer veure. Convé que tinguém paciència, sense precipitar-
nos en volguer cullir una fruyta que potser no es prou ma-
dura.—

Si algú li pregunta: —¿Vosté está disposat a donar l' auto-
nomia als cubans?— en Sagasta hi ha dias que respón:

—¡Ja ho crech que sí!

Y altres dias contesta:

—Segons com y de quina manera. Aixó de l' autonomia s'
ha d' estudiar ab molta calma.

Quan se parla de 'n Weyler, las *declaracions* que saltan son
verdaderament divertidas. No n' hi ha dugas que pugan anar
juntas.

—En Weyler es una calamitat nacional.

—En Weyler es l' únich que pot y deu acabar la guerra.

—Lo seu rellevo s' imposa. ¡A rellevarlo!...

—Espanya está obligada a sostenirlo ab rotas las sevas for-
sas. ¡No se l' ha de rellevar!—

Per xó 'ls que 'n tenen gran part de culpa d' aquest desfet
son els periodistas y corresponsals dels diaris polítichs.

¡Mirin que anar a telegrafarnos lo que ha declarat el senyor
Pérez, lo que opina l' senyor Gómez y lo que pensa l' senyor
Fernández!

Avuy tothom es persona notable, y naturalment, sentho, está
en l' imprescindible deber de fer declaracions.

N' ha fet en Bosch, n' ha fet en Lastres, en Merry, en Xó,
en Gó...

No mes falta que 'n fassin en Plaça y en Lallave.

¡Qué mes volen! ¡Hasta n' ha fet don Carlos! Si senyors; don
Carlos, el papanatas de las húngaras; l' héroe de l' *as d' oros*,
el repugnant tipo que tantas vegadas ha ensangrentat a Es-
panya.

—El poble espanyol—ha dit al que l' interrogava—no té
mes salvació que l' meu bras. Lo meu programa es la seva pa-
nacea. Jo també soch home del sigle, també soch avansat,
també soch demócrata...

Prou. Lo qu' es vosté un salvatge sense cara ni ulls.

¡Quina llástima que no plogui!...

¿Saben per qué?

Perque potser llavors hi hauria fanch: el fanch que 's neces-
sita per tapar la boca a tots aquests senyors que tractan de ri-
farsens ab las sevas declaracions.

FANTASTICH.

o testament del arquebisbe de To-
ledo ha cridat poderosament l' aten-
ció dels curiosos. Ha deixat als
seus parents una friolera y a la sé-
na *ama de llaves* uns quants mi-
lions, tots los que tenia.

En cambi per missas, sufragis y
obras pias no ha deixat un céntim.

No s' n' deuria riure poch lo difunt de aquestas co-
sas, quan ni per salvar las apariencias y donar un
exemple estimulante s' ha recordat d' ellas.

Per lo que a mi respecta, salvo lo de la majordona,
que no 'n gasto, quan me mori prometo imitar al ar-
quebisbe de Toledo.

Algú no s' explica l' amistat íntima, entranyable de
'n Martínez Campos ab en Fabié.

Verdaderament l' aliança de un héroe ab un apote-
cari resulta una mica estrafalari.

Pero, no obstant s' ha de tenir en compte que l' ge-
neral del Llorón ha tingut moltas caygudas; y que 'n
Fabié l' ha provehit sempre de unguent de contra-cás,
sense fern'hi pagar res.

Una combinació que no sé si prosperará: la de sortir
lo Duch de Tetuán del ministeri, perque mentres ell hi
siga, no hi ha perill de que 'ls fusionistas tornin a las
Corts.

En aquest cas al Duch de Tetuán se li conferirá la
presidencia del Senat.

Lo que té de bó aquest plan, es l' estalvi de campa-
netas. Lo nou president dirigitrá las discussions donant
cops de puny sobre la taula.

De algúns dias ensá tota la política se 'n va en de-
claracions.

Declaracions de aquest y del altre personatge, per la
dreta, per l' esquerra, per davant y per detras... To-
thom se declara.

Tothom se declara precisament ara que la novia s' ha
ficat al llit y está en perill de mort.

També l' ex-Terso li ha volgut dir la séva:

«Cuando llegue el momento de *obrar* todos y cada
uno cumplirán con su deber.»

Lo moment de *obrar* arribará quan hajan pres una
bona purga.

O quan se vegin una columna lliberal al damunt, que
pels efectes es lo mateix.

Lo de la carta de 'n Martínez Campos sembla tal-
ment un pas de La Gran Duquesa.

¿Qui no ven en l' autor de aquesta epístola una nova
encarnació del general Bum-bum?

Y en quant als silvelistas llegint a ¿cóm es possible
no recordarse de aquell coro:

«Oh carta adorada—me hiciste feliz
y te besaré—mil veces y mil?»

Desenganyinse: estém en plena situació bufa.

Després de mort lo cardenal Monescillo, 'ls perió-
dichs carcondas han posat en clar ab gran rebombori
'ls seus compromisos carlistas.

De manera que l' Arquebisbe de Toledo cobrava del
govern y treballava per D. Carlos.

No en va era l' primat de las Espanyas per fer aques-
tas *primadas*.

L' entrada de 'n Bosch y Fustegueras al silvelisme
per mi ha sigut un *pan comido* ab en Romero Robledo.

No s' comprén d' altra manera, que dos amigtxos
com ells hajan pogut separarse sense més ni mes.

En Romero li diria: —Es precís, Albert que vajas a
perfumarli la selecció. Quan tú hi sigas dintre, en
Silvela no tindrà més remey que tirar l' escudella y l'
olla.

Apenas arribat a Cádiz l' acorassat *Colón*, nou de
trinca, ja 's diu que será enviat al arsenal a fi de ferli
algunas reformas que costarán uns quants mils duros.

Aixis, fent y desfent de continuo, es com se dissipa
la riqueza de la nació, y Espanya se 'n va al hospici en
acorassat.

CANTARELLAS

Jo 'm creya que m' estimavas
y jay de mi! m' hi ben tallat:
m' has abandonat, ingrata,
per un soldat de caball!...

WEBER.

Si l' honor gastés bastó
per pegar a qui 'l calumnia
iqué poca gent en lo mon
quedaria sense surra!...

H. VILÁ M.

Una paraula perduda
t' ha fet tornar tota roja.
Per fer segóns quins pecats
es molt mal tenir vergonya!

RUY DE GORCH.

Perque no m' aymas, ingrata,
estich tan desesperat,
que si tingués un revólver,
fora capás... d' empenya l.

ANTÓN CARRASCA.

No t' pregunto si m' estimas,
ni es necessari, perque
si jo t' faig molta escudella,
tú a mi encare me 'n fas més.

P. T.

Mon promés serveix a Cuba,
jo no sé quan tornaré:
menos mal si quan regressa
ho té tot com quan marxá.

PEPETA FORGERON B.

Histórich:

Al establirse en una comarca molt endarrerida, 'ls
pals del telégrafo, ab una mica més hi ha una bullan-
ga, perque la colocació del pals va coincidir ab un ay-
guat.

—Com no ha de ploure!—exclamaren molts—si han
posat aquí l' *te-l' agafó* que, segóns diu, es del art de
la bruixeria!

A continuació del ayguat vingué una gran sequia, y
'ls mateixos crachs deyan:

—Com voleu que plogui ab aquests pals y aquets
fil-ferros. Fius que 'ls treguin no caurá una gota d'
aygua.

Una xinxa de fábrica, a un tipo que té 'l nás molt
llarch y que li feya l' amor, li deya:

—Uix... Ahont vá aquest nassa-i...

—Qué vols dir, que vols dir!...

—Què jo no vull admetre floretas de cap home que
no sigui bó per rey.

—Y perqué no puch ser rey, veyam?

—Que no veu que té un nas que no li cabria a la
moneda?

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Be-fa.
- 2.ª ENDAVINALLA.—Envellir.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Lo general no importa.
- 4.ª BALDUFA NUMERICA.—Gerónima.
- 5.ª GEROGLIFICH.—Com més capellans més majordonas.

LO GARROFER DE SAGUNTO

—Si senyó; 'l que va plantarlo, s' ha de cuydar d' espurgarlo.

XARADA

Es ma primera igual a la prima silaba que 's llegeix dalt de la creu sacratissima; ma dos-tres es patrimoni dels grans artistes y en altre mon ma total es una fina.

Apa, rumia... y á veure s' hi ho endavinas.

LLUIS D' ALEMANY.

ANAGRAMA

—¿Ahont vas tan tart, Leandro?
—Com que 'l sol se 'n va á la tot y fa un poquet de fresqueta, pensava aná á doná un vol.
—Ten compte allá 'hont t' encaminas perque si total al tot de ca 'n Tóful, ab la vara no 't rompés las tot.

—¿Y aixó?
¿Qué li he fet jo, per ventura?
—No sabs que diuhen qu' es boig?

J. CONSÓM VEYÁM.

TRENCA-CLOSCAS

NOY E. E.
VALLVIDRERA

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas lo nom d' un valent general espanyol.

UN ESTUDIANT VILAFRANQUÍ.

TERS DE SÍLABAS

.....
.....
.....

A la segona ratlla vertical y horisontal, qu' es una verdadera tercera ó siga una dona molt gr ssa, la vaig veure abir al teatro primera ratlla.

CANARI BLANCH.

GEROGLIFICH

III | X
K
K L O O K

J. CASADEVALLS MULLERAS.

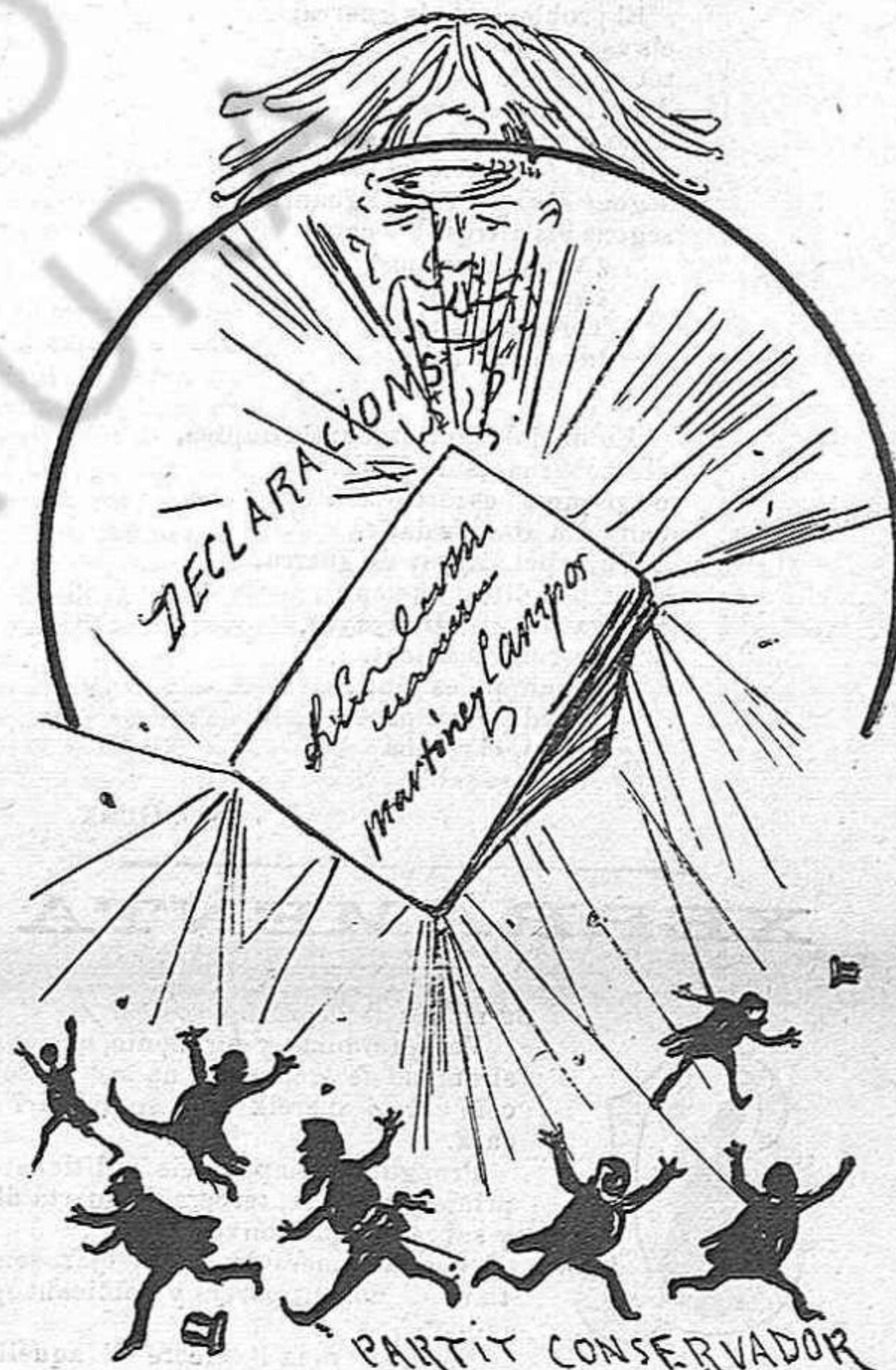
CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadáns F. Serra, Un camándula, Rafael Homedes, Noy Pintó, Jaume Torral, Un que no va á la torre, P. Roca Coll, El Mateix y P. Ararevil:—Lo qu' encian aquesta semana no fá per casa.
Ciudadáns Sertorio, Pepet Panxeta, Peret del C., Sisquet de Paula, Joan Aubert Manent, Salvador Xibillé, M. Vantolrà, Ricardo A., y M. Pubill.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns encian.
Ciudadá Chelin: Lo final me sembla molt pobre.—N. Rebala: Repásil bé; está ple de defectes.—P. Cavallé: Hi falta sal.—Un cessant: Tot aixó s' ha dit ja varias vegadas y ab més sombra.—Sanch de Cargol: No té res de particular.—Lluís Salvador: Anirán casi totas.—Un canari, Veji la segona estrofa. Estigui... rigui. No sé qué m' hi digui.—Enrique Morales (Ampostá): Tot aixó als nostres lectors no pot interessarlos.—Lluís Callicó: Va bé.—Félix Cana: Idem.—Lidia: ¡Ay, senyoreta, si sapigués lo que sento no poguerla complaure!... Vosté voldria convertir el periódich en Boletín oficial de frivolitat humana, y aixó ¡oh Lidia! no pot ser de cap manera.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mijt, 20

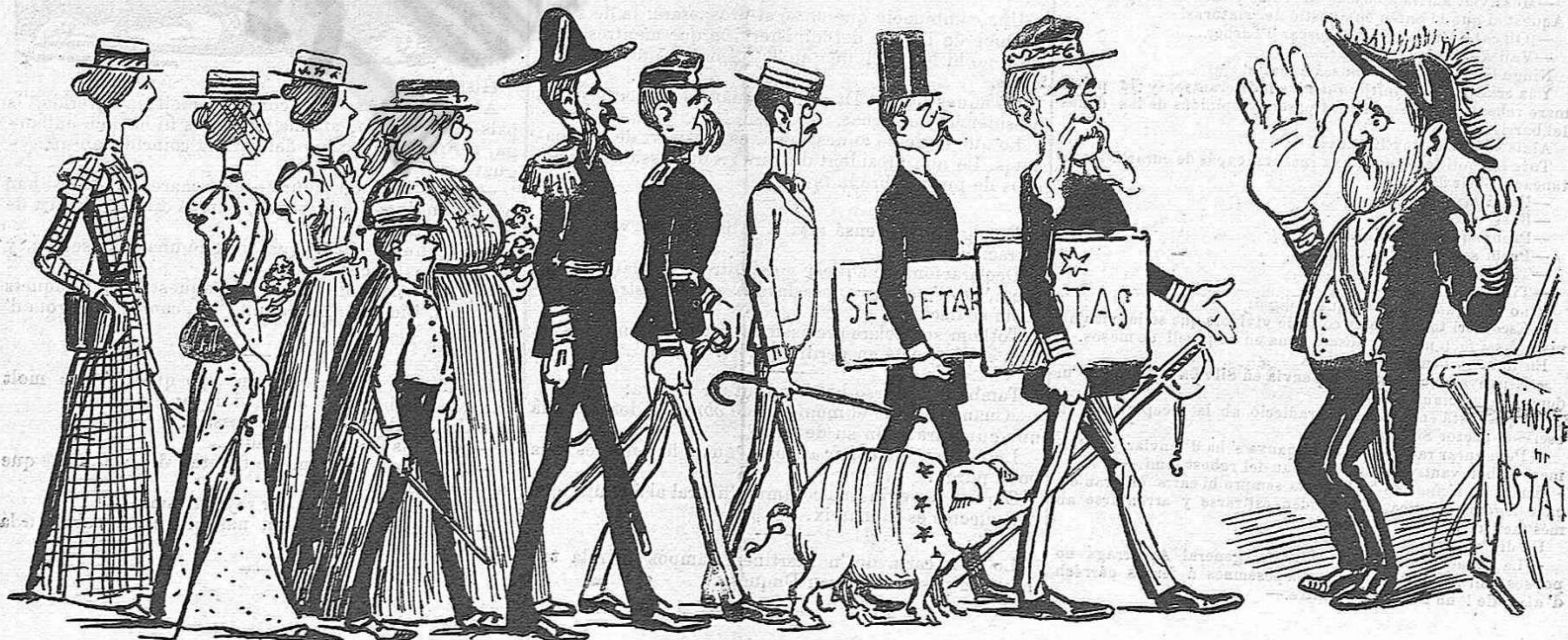
A. López[Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

LA CARTA DE DON ARSENI

—¡Noys, aixó s' enreda!
¡Sálvese quien pueda!

ARRIBADA DE L' EMBAIXADA NORT-AMERICANA

TETUAN:—¡Entre tot, onze bultos!... Solzament cada hu porti mitja dotzena de reclamacions ¡ja podém amanir la bossa!